

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 5Co/261/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5614202948
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 07. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslav Jamrich
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:5614202948.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Miroslava Jamricha a členov senátu JUDr. Gabriely Veselovej a JUDr. Dagmar Cabadajovej, v právnej veci žalobkyne: M. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. M. č. XXX, proti žalovanému PROFÍ CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, IČO: 35 792 752, právne zastúpeného JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Kubániho 16, Bratislava, v konaní o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy a o určenie neprijateľných zmluvných podmienok, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš č.k. 8C/77/2014-56 zo dňa 10. novembra 2014, takto

rozhodol:

Krajský súd rozsudok okresného súdu p o t v r d z u j e .

Žalobkyni náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Okresný súd Liptovský Mikuláš rozsudkom č.k. 8C/77/2014-56 zo dňa 10. novembra 2014 rozhodol, že dohoda o zrážkach zo mzdy č. 8200054548 uzatvorená medzi žalobkyňou a žalovaným dňa 28.02.2013 je neplatná. Vo zvyšnej časti žalobu zamietol a žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania.

V odôvodnení rozsudku uviedol, že žalobkyňa podanou žalobou sa domáhala určenia neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy a ustanovenia bodu 5 zmluvy o revolvingovom úvere č. 8200054548 z 22.03.2013, uzatvorenej so žalovaným (v odôvodnení rozsudku je nesprávne uvedené so žalobcom), a tom skutkovom a právnom základe, že s ním uzatvorila zmluvu o revolvingovom úvere, na základe ktorej jej žalobca poskytol úver 960,- eur. V dôsledku omeškania so splatením úveru žalovaný vyzval zamestnávateľa žalobkyne Roľnícke družstvo Liptovská Kokava, so sídlom Liptovská Kokava na vykonávanie zrážok zo mzdy v zmysle Dohody o zrážkach zo mzdy dňa 22.03.2013. Žalovaný v tejto písomnosti vyčíslil zostatok dlžnej sumy k 03.03.2014 čiastkou 1.417,66 eur. Dohoda o zrážkach zo mzdy s ňou nebola ako so spotrebiteľkou individuálne dojednaná, keď musela akceptovať uzavretie zmluvy o revolvingovom úvere a dohody o zrážkach zo mzdy ako celok, inak by jej úver nebol poskytnutý. Dohoda o zrážkach zo mzdy neobsahuje výšku ani zročnosť pohľadávky. Predstavuje len ďalšiu neprímeranú požiadavku veriteľa, ktorý viacnásobne a bez akéhokoľvek obmedzenia chce disponovať s príjmom dlžníka. Pokračovanie vo vykonávaní zrážok má pre ňu likvidačné následky, pretože má ďalších veriteľov, ktorým sa snaží splácať dlh, a tak ako žalovanému, nižšími splátkami.

Žalovaný uviedol, že pre realizáciu zabezpečovacieho inštitútu zrážok zo mzdy je dôležité omeškanie dlžníka s plnením záväzku. Tvrdenie žalobkyne o tom, že dohoda o zrážkach zo mzdy s ňou ako spotrebiteľkou nebola osobitne, individuálne dojednaná, je nepreukázateľné. Dohoda o zrážkach zo

mzdy bola uzatvorená ako samostatný právny úkon, nie je formulovaná ako zmluvná podmienka a nie je súčasťou zmluvy o revolvingovom úvere. Žiadal žalobu ako nedôvodnú zamietnuť.

Súd prvého stupňa z vykonaného dokazovania mal preukázané, že dňa 22.03.2013 bola medzi účastníkmi uzatvorená zmluva o revolvingovom úvere za účelom poskytnutia úveru vo výške 960,- eur a žalovaná zaviazala splácať úver mesačnými splátkami vo výške 54,90 eur, dohodnutý počet splátok je 36. Predpokladaná RPMN predstavovala 70,01%, ročná úroková sadzba úveru 70,01%, a priemerná RPMN 47,29%. Celková suma pri revolvingu, ktorú musí dlžník zaplatiť je na predloženej fotokópii nečitateľná, ide o 1.303 resp. 1.903 eur. V zmluve v bode V. je uvedené, že poskytnutá čiastka úveru predstavuje 546,36 eur, predpokladaná RPMN úveru pri poskytnutí revolvingu 56,10%, ročná úroková sadzba revolvingu 66,40%, ročná úroková sadzba úrokov z omeškania 5,75%.

Z fotokópie Dohody o zrážkach zo mzdy zo dňa 22.03.2013 č. 8200054548 mal súd preukázané, že žalovaný bude mať voči žalobkyni pohľadávku, ktorá vznikne tým, že poskytne žalobcovi na základe žiadosti Zmluvy o revolvingovom úvere čiastku vo výške 960,- eur. V zmysle zmluvy má dlžník právo, aby mu v prípade riadneho splácania úveru bol poskytnutý ďalší úver v rámci tzv. revolvingov. Pohľadávky žalovaného voči žalobkyni zabezpečované touto dohodou sú tvorené úverom, vrátane prípadných všetkých poskytnutých revolvingov, príslušenstvom úveru, prípadne uplatnenými zmluvnými pokutami, nákladmi, ktoré spoločnosti preukázateľne vznikli v súvislosti s vymáhaním uvedených pohľadávok voči dlžníkovi a ďalšími prípadnými pohľadávkami, ktoré vzniknú na základe alebo v súvislosti so zmluvou aj prípadnými dodatkami. Na základe čl. II tejto Dohody je zamestnávateľ povinný vykonávať v prospech žalovaného mesačné zrážky zo mzdy žalobkyne vo výške 54,50 eur mesačne. Pokiaľ nebude v ktoromkoľvek mesiaci zrážka zo mzdy vykonaná v dohodnutej výške, ale vo výške nižšej, bude za účelom riadneho vyrovnania príslušných pohľadávok výška mesačných zrážok zo mzdy v najbližšom nasledujúcom mesiaci či mesiacoch zvýšená nad dohodnutú výšku, a to na najvyššiu prípustnú výšku v zmysle všeobecných záväzných predpisov upravujúcich rozsah zrážok zo mzdy pri výkone rozhodnutia, a to všetko do doby úhrady všetkých pohľadávok v omeškani.

Súd prvého stupňa vec právne posúdil podľa ust. § 34, § 37 ods. 1, § 39, § 52 ods. 1, § 53 ods. 1, § 54 ods. 1,2 a § 551 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Konštatoval, že dohoda o zrážkach zo mzdy predstavuje zabezpečovací prostriedok peňažnej pohľadávky uzatvára veriteľ s dlžníkom. Pre takúto dohodu platia všeobecné ustanovenia o právnych úkonoch. Dohoda musí obsahovať označenie pohľadávky o uspokojenie ktorej ide a výšku dohodnutých zrážok. Uvedené náležitosti Dohoda o zrážkach zo mzdy č. 8200054548 uzatvorená účastníkmi konania 22.03.2013 neobsahovala. Neobsahuje predovšetkým výšku pohľadávky, ktorá má byť zabezpečená, opisuje len možné spôsoby jej vzniku. Vymedzenie zabezpečovacej pohľadávky, prípadne zmluvné pokuty, náklady, ktoré žalovanému vznikli v súvislosti s vymáhaním pohľadávok a prípadne jeho ďalšie pohľadávky voči žalobkyni, ktoré do budúca vyplynú zo zmluvy a jej prípadných dodatkov, je neurčité, preto neplatné. V čase uzatvárania dohody o zrážkach zo mzdy musí byť zabezpečovaná pohľadávka presne a úplne konkretizovaná, inak by dlžník nemohol platne prejavíť vôľu, uspokojiť pohľadávku veriteľa prostredníctvom uvedeného zabezpečovacieho prostriedku. Podľa § 2 ods. 2 Občianskeho zákonníka v občiansko-právnych vzťahoch, vrátane zmluvných vzťahoch, majú účastníci rovnaké postavenie. Veriteľ vo vzťahu k spotrebiteľovi nie je vo vzťahu nadriadenosti a neprislúcha mu právo jednostranne určovať, pre ktoré pohľadávky a v akej výške, ktoré v budúcnosti vzniknú, sa budú realizovať formou zrážok zo mzdy v prospech veriteľa. Vykonaným dokazovaním mal preukázané, že uvedená Dohoda o zrážkach zo mzdy predstavuje formulárovú zmluvu, ktorá nebola individuálne dojednaná. Svojím obsahom spôsobuje značnú nerovnováhu v zmluvnom postavení strán v neprospech spotrebiteľa, teda žalobkyne. Pri uzatváraní dohody dlžník spotrebiteľa musí viesť druh pohľadávky, ktorú zabezpečuje dohoda o zrážkach zo mzdy a v akej výške. Suma 960,- eur v bode I. Dohody o zrážkach zo mzdy bola uvedená len v súvislosti s označením budúceho poskytnutia úveru na základe žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru. Neurčité je aj zmluvné dojednanie v článku II. Dohody o zrážkach zo mzdy zo dňa 28.02.2013, týkajúce sa výšky splátok (teda rozsahu uhradzovacej funkcie zabezpečovacieho inštitútu zrážok zo mzdy), podľa ktorého ak nebude v ktoromkoľvek mesiaci zrážka zo mzdy vykonaná v dohodnutej výške, bez ohľadu na dôvod, má byť zrážka v nasledujúcich mesiacoch zvýšená nad dohodnutú sumu. Ide o jednostranné, neprímerané zvýhodnenie zmluvnej strany veriteľa, lebo má byť uspokojený aj nad dohodnutú výšku mesačnej zrážky. Je neprípustné navyšovať zrážky zo mzdy nad dohodnutú výšku, pretože potom predstavuje obchádzanie náležitosti dohody o výške mesačných zrážok zo mzdy. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že žalobkyňa ako spotrebiteľka nemala možnosť

odmietnuť takéto zabezpečenie poskytnutého úveru. Žalovaný nepreukázal ani to, že žalobkyňu poučil o následkoch uzavretia dohody o zrážkach zo mzdy, hoci je uvedený postup osobitne dôležitý v prípade spotrebiteľských zmlúv. Je povinnosťou súdu ex offio skúmať neprijateľné podmienky aj bez námietky účastníka konania. Nerovný stav medzi spotrebiteľom a dodávateľom môže byť kompenzovaný iba pozitívnym vonkajším zásahom, a preto možnosť skúmať aj bez návrhu nekalú povahu podmienku je prostriedkom hodným na dosiahnutie výsledku stanoveného v článku 6 Smernice 93/13/EHS, teda na zabránenie tomu, aby jednotlivý spotrebiteľ nebol viazaný nekalou podmienkou a zároveň na dosiahnutie cieľa stanoveného v článku 7. Z uvedeného vyplýva naliehavý právny záujem žalobkyne na požadovanom určení, pretože bez určenia neplatnosti Dohody by právne postavenie žalobkyne ako dlžníčky bolo neisté a súčasne by bolo ohrozené jej právo na disponovanie s jej mzdou. Žalobkyňa nepreukázala naliehavý právny záujem na určení neplatnosti ustanovenia bodu V. Zmluvy o úvere, preto v zostávajúcej časti súd žalobu zamietol. Konštatoval, že dôvod neplatnosti sa môže vzťahovať na právny úkon (zmluvu) alebo na časť právneho úkonu, ak túto časť možno oddeliť od ostatného obsahu. V petite žaloby žalobkyňa uviedla, že sa domáha určenia neplatnosti ustanovenia celého bodu V. úverovej zmluvy, ktorý však obsahuje všetky údaje o požadovanom revolvingovom úvere. Takéto vymedzenie časti právneho úkonu je nedostatočné a nepreukazuje naliehavý právny záujem na požadovanom určení. Podľa tvrdenia žalobkyne sa voči nej nevedie žiadne konanie, dlh nie je vymáhaný a žalobkyňa ako dlžníčka je povinná plniť si svoje povinnosti zo zmluvy riadne a včas. Len v prípade, ak veriteľ bude voči nej uplatňovať konkrétne nároky, ktoré sú v rozpore s normami na ochranu spotrebiteľa, žalobkyňa sa bude môcť voči ním brániť. No údaje o požadovanom úvere nemožno určiť za neplatné.

O trovách konania rozhodol podľa ust. § 142 ods. 2 O.s.p.

Proti rozsudku podal žalovaný v zákonom stanovenej lehote odvolanie. V dôvodoch odvolania uviedol, že nesúhlasí so záverom okresného súdu, že Dohoda o zrážkach zo mzdy je neplatná. Zdôraznil, že z Dohody o zrážkach zo mzdy vyplýva, že sa ňou zabezpečujú pohľadávky, ktoré spoločnosť bude mať (má) voči dlžníkovi, pohľadávku, ktorá vznikne tým, že spoločnosť poskytne úver dlžníkovi na základe Zmluvy o revolvingovom úvere č. 8200054548. No súd v rozsudku neuvádza práve vyznačenú časť, teda tú, ktorá vymedzuje konkrétny právny dôvod zabezpečenej pohľadávky. Preto nemohol dospieť ani k správnym ani zákonným záverom ohľadne otázky aká pohľadávka sa zabezpečuje. Dohoda o zrážkach zo mzdy zabezpečuje pohľadávku veriteľa, ktorú má v čase vzniku voči dlžníkovi (titulom poskytnutia úveru na základe zmluvy o revolvingovom úvere) a súčasne, ktorá môže vzniknúť výlučne v rámci a na základe zmluvného vzťahu z uvedenej zmluvy. Právny dôvod, z ktorého pohľadávka vznikne je identifikovaný dostatočne na to, aby nevyvolával žiadne pochybnosti. Predmetom zmluvy o revolvingovom úvere je poskytnutie úveru a za dohodnutých podmienok aj poskytnutie revolvingu. Zákonná úprava dohody o zrážkach zo mzdy nešpecifikuje akým dôvodom má byť vymedzený predmet zabezpečenia, označenie pohľadávky, ktorej sa zabezpečenie týka ako určitý nárok z konkrétneho právneho vzťahu je z hľadiska identifikácie zabezpečenej pohľadávky dostatočne určité, pretože pohľadávku nezameniteľne identifikuje z hľadiska osoby oprávnenej a povinnej a z hľadiska určenia právneho vzťahu zabezpečovanej pohľadávky. Uvedenie výšky pohľadávky nie je ani v zmysle nijakej právnej normy a ani všeobecných požiadaviek na určitosť právneho úkonu potrebné. Rovnako aj pri iných spôsoboch zabezpečenia, kedy vyčíslenie zabezpečenej pohľadávky nie je podmienkou ich platnosti, ani v prípade dohody o zrážkach zo mzdy, nie je uvedenie zmluvy pohľadávky podmienkou platnosti dohody o zrážkach zo mzdy. Navrhol preto, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu zmenil tak, že návrh zamietne a žalobcu zaviazne k úhrade trov prvostupňového konania, alternatívne napadnutý rozsudok zruší a vec vráti na ďalšie konanie a rozhodnutie.

K podanému odvolaniu sa písomne vyjadrila žalobkyňa. Uviedla, že rozhodnutie prvostupňového súdu považuje za spravodlivé a odôvodnené pre obe strany a vydané v súlade so zákonom. Navrhuje preto rozsudok potvrdiť.

Krajský súd ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) po zistení, že odvolanie bolo podané odvolateľom v zákonom stanovenej lehote, preskúmal napadnutý rozsudok v súlade s ust. § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ust. § 214 ods. 2 O.s.p. a podľa ust. § 156 ods. 3 O.s.p. vyhlásil rozsudok, ktorým napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa ust. § 219 ods. 1,2 O.s.p. potvrdil ako vecne správny.

Podľa ust. § 219 ods. 1,2 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Odvolací súd preskúmaním napadnutého rozsudku, prislúchajúceho spisového materiálu a vyhodnotením toho, čo uviedol odvolateľ, dospel k záveru, že okresný súd v prejednávanej veci zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností, na podklade vykonaného dokazovania dospel ku správnym skutkovým zisteniam a prejednanú vec aj správne právne posúdil. Nakoľko i odôvodnenie písomného vyhotovenia napadnutého rozsudku je vyčerpávajúce a zrozumiteľné, keď zodpovedá kritériám uvedeným v ust. § 157 ods. 2 O.s.p., odvolací súd podľa ust. § 219 ods. 2 O.s.p. konštatuje správnosť týchto dôvodov a v podstatných bodoch na ne odkazuje, preto uvádzať ďalšie dôvody už nepovažoval za potrebné. Preto nemohol prisvedčiť argumentom odvolateľa, na ktorých založil svoje odvolanie, ktoré odvolací súd nepovažoval za dôvodné. Odvolací súd preto s poukazom na uvedené skutočnosti rozsudok okresného súdu potvrdil ako vecne správny.

Žalovaný v odvolacom konaní nebol úspešný, preto mu podľa ust. § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s ust. § 142 ods. 1 O.s.p. nepatrí právo na náhradu trov odvolacieho konania, úspešná bola žalobkyňa, ktorá si náhradu trov odvolacieho konania neuplatnila, preto odvolací súd rozhodol, že žalobkyni náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v senáte v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.